Ч. 273. Середа 3 (16) грудня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік . К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Мадяри против дра Кербера. — Росия і Япония. — Відгомін білградскої траґедиї).

Послідна бесіда дра Кербера виголошена в Палаті панів викликала серед Мадярів велике негодованє і стала ся предметом відповіди не лиш президента угорского кабінету, але й многих послів з ріжних партий на вчерашнім засіданю угорскої палати послів. Перший промавляв Годоші і сказав: В австрийскій Палаті панів говорено, що закони угодові мають на ціли удержати єдність монархії. Тимчасом якраз закон з 1867 р. повалив систему, котра удержувала одностайність австрийскої держави і поставив на її місце дуалізм, дві независимі самостійні держави. Бесідник наводив відтак поодинокі параґрафи законів угодових і погляди учених правників, з чого виходить, що становище дра Кербера і кн. Віндішґреца було хибне.

Президент міністрів, ґр. Тіша, заявив, що уважав би за занедбанє свого обовязку, колиби мовчав на прояви, які зазначили ся на послідним засіданю австрийскої Палати панів. Єсть то річ небезпечна — казав бесідник — коли ми на кождім кроці стрічаємо ся зі згадками централістичних сил, котрі вже тілько викликали небезпечности; нове виступленє тих сил могло би виставити трон і нарід знову на небезпечність. Ґраф Тіша, вказуючи дальше на розлад в Австриї, сказав, що було би то засліпленем, коли би тоті чиньники, котрих задачею повинно би бути радше утворенє основ здорового житя державного в Австриї, старають ся уживати своїх сил для робленя впливу на Угорщину (Грімкі оплески в цілій палаті) і надавати законам угодовим таку інтерпретацию, котра мусить знайти протест у всіх партий на Угорщині.

Реформи — говорив Тіша дальше — котрі заповіджено, а про котрі згадував др. Кербер, ще не переведені і лиш приготовляють ся; але було би не льояльно і браком поважаня для корони, коли би хтось хотів піднести якісь сумніви що-до здійстненя всего того, що я тут заявив в імени корони. Австрийский президент міністрів сказав, що знає о всіх тих реформах. Розуміє ся, що і я того хочу, щоби він знав о всім, бо хочу поступати супротив него льояльно, але не на то, щоби він мішав ся до справ, котрі суть виключно справами межи короною, а народом мадярским.

Опісля промавляв ще Кошут, котрий назвав то характеристичним, що кілько разів на Угорщині будить ся почутє народне, в Австриї виступає зараз дух чорної камарилї. Бесідник протестував против того, що др. Кербер назвав державний розвій Угорщини злочином супротив цілости монархії. По Кошутї промавляли ще Барта, Каз. Польоній і ґр. Апоній, котрий заявив, що солїдаризує ся з поглядами ґр. Тіши. Наконець по промові пос. Уґрона, котрий зазначив потребу самооборони Угорщини, перервано дискусию і відрочено засіданє аж до пятниці.

Бюро Райтера одержало з приватних жерел таку вість з Петербурга: В тутешних кругах політичних не вірять в то, мов би то росийска фльота станула під Чемульпо в Кореї і загрозила походом залоги на Сеуль, скоро би Корея не отворила порту в Юнґенфо для заграничної торговлї. Росийске правительство каже, що не знає о тім нічого і вість сю як подібні инші уважає за чисту видумку.

Відкликанє росийского посла, Чарикова, з Білграду стало ся відгомоном білградскої траґедиї з дня 11 червня с. р. і тому праса европейска все ще ним займає ся та видобуває на верх деякі досить характеристичні факти, котрі годить ся занотувати для історії убийства сербскої королївскої пари. Говорять загально, що і Чариков відограв в сім убийстві якусь ролю, але, як здає ся, на власну руку і в тій надії, що не лиш знайде призна-

---

2)

ДОЛЯ.

(З польского — Віля).

(Дальше).

Взагалі дівчині все пристоїть говорити, що ще за молода віддавати ся, що їй не пильно покидати свободу, а може й дійстно кожда тремтить перед тещею і правдивою неволею, якою єсть доля невістки в порівнаню до долї дівчини — але Уляна мала ще иншу гадку побічну: її тихою мрією був Стефан, син Парашки, жвавий парobок, а що був одним з чотирох братів, то в будучности міг що найбільше дістати чверть з того, що нині мав отець, а й той володів вже лиш половиною ґрунту. Хатина Уляни разом з огородом дотикала загороди Стефана, від дитиньства знали ся як брат з сестрою і ось при осьмині ґрунту було би нарочно мати вже готову хату і огород. Минувшого року Стефан щасливо перебув бранку, до войска єго не взяли і від тодї Уляна лише ждала, чи скоро Стефан пришле сватів.

То, що Парашка почала говорити про відданє Уляни, діймило її недобрим причутєм. О сині сама не прийшла би говорити — то не личить — прислала би вивідати ся яку знакому жінку, тому Уляна відмавляла ся, як уміла, від предложень і хотїла пригадати Парашці, що она знов не така бідна.

Але Парашка цілила висше.

Увільненє Стефана від войска піднесло єго вартість що найменше два рази. Чотири роки найліпшої молодости присьвятити праци на ріли, то не аби який капітал. Тому дізнала ся мати через людий, що старий Матвій, що має цілий ґрунт і дурноватого сина, радо взяв би Стефана на приймака до дочки. Дівчина була трохи косоока і не цїлком розумна, але що там бабі по розумі, за те має Стефан розум, а що ґрунт — то ґрунт.

Однако щоби Стефанови не стояло нічого на заваді, волїла стара перше видати Уляну, як хто лучить ся. Припадок прийшов їй з помочию, як звичайно кождій добрій справі. Отже тепер почала Уляну вговорювати.

— Я знаю, що ти ще молода, тобі можна ждати, хоч то все красше, як дївчині довго сидїти не дадуть — ось Зоська і Приська де! молодші від тебе, а вже молодиці — але то як до чиєї охоти — лише хата не може ждати, розсипле ся. Я тобі із щирого серця раджу, як лучають ся люди, то іди. Не дармо люди кажуть: першого купця не випускай з хати дармо.

Уляні стало маркітно. Видко вже Стефана для иншої призначили, то й правда, чогож буде ждати, щоби всї знали, що її не хотїв, як иншу возьме; лїпше вже брати, хто лучає ся — видко так суджено.

— Я нічого не знаю — відповіла тихо зі спущеними очима — або у мене суть родичі, щоби мною журили ся. Як же до мене хто пришле сватів, коли нема до кого; як я сама одна на сьвіті сирота, як та пташка без матери. Ой доленько моя нещастна!

І при тих словах голосно розплакала ся.

— Цит, дурна! А ти чого? Або нема добрих людий на сьвіті? Опанасиха твоя хрестна мати, ти у неї в сусїдах зимуєш; онаж тобі як рідна, до неї треба, аби посилали, як тобі лучать ся люди. У неї і весїлє треба зробити і всьо буде по людски, по господарски. Ти, правда, сирота, але для сироти всї добрі люди родичі. Не плач, ось я тобі щось скажу: Були тут знакомі люди з Пересни, зговорило ся, казали, що там у них один чоловік хоче сина женити; так і так, так і так, всьо розказали — а я їм немов так натякнула — ось і у нас єсть дївчина з ґрунтом, себ то ти, а они чули вже від людий, так я їм тодї кажу: яка господиня, яка робітниця, здорова, що мішок жита піднесе як хлоп.

Ось они подякували і пійшли, а нині прийшов старий, той, що сина женить, до нас і питає: як і що? Я єго добре перепитала про хлопця, який він до роботи і на лици, чи нічого. Каже: такий як мальований, чорнявий, високий — а до роботи, то вже такий цікавий, чи з косою, чи з худобою, чи з сокирою — до всього здалий: хоч куди козак! Я єму тебе крізь вікно показала, як ти по веду йшла; каже: здорова дївчина, нема що казати. А відтак повідає, спитайте її, чи можна в суботу присилати сватів. — Ось і й прийшла.

— Щож, якже ти гадаєш? — спитала Уляни.

— Або я знаю? Як старші скажуть, так буде, спитайте Опанасів. То їх воля надімною сиротою.

не у всїх висших властий, але й може заслужити собі на ласку у самого царя. Стало ся як раз противно, бо Чариков задля своєї за великої ревности попав у царя в неласку. Отже кажуть насамперед, що він зараз на першу вість о тім, що Петро Карадьордєвич приняв вибір на короля, завів дипльоматичні зносини з кабінетом Авакумовича, котрий тодї не мав ще потвердженя від нового короля і длятого був кабінетом чисто революцийним, а то могло компромітувати Росию перед сьвітом, бо могло викликати здогад, що переворот в Білградї, відбуває ся не без відомости і згоди Росиї. Дальше кажуть, що Чариков підчас самого убийства дивив ся на все з вікна свого помешканя напротив палати і не рушив ся, хоч сама его поява в королївскій палатї могла була перешкодити. Наконець кажуть, що перед ворохобнею офіцирів вели ся якісь переговори межи Білградом, Женевою і Петербургом. На чотири недїлї перед убийством короля їздив полковник Машін до Женеви а відтак з Женеви до Петербурга, а Чариков знав о тім і виставив ему паспорт, котрий дав Машінови можність поїхати до Росиї. Можна однакож припускати, що само убийство було як в Петербурзї так і в Женеві несподїванкою.

Новинки.

Львів дня 15-го грудня 1903.

— **З нотарияльних кругів.** II. Президент мінїстрів переніс нотарів: д-ра Тадея Білиньского з Коломиї до Тернополя, Петра Курися з Богородчан до Вишнївчика і Йосифа Габера з Николаєва до Копичинець, а нотарияльного кандидата Теодозия Телевича з Ярослава іменував нотарем в Богородчанах.

— **Іменованя.** II. Намістник іменував помічника технїчного Ів. Весоловского асистентом II. кляси в службі гидрографічній в Галичинї.

— **Нова стация телєґрафу** буде відкрита з днем 20 с. м. в Гільчи, сокальского повіта, при тамошнім урядї почтовім з обмеженою службою дневною.

— **Зміни в розкладах їзди на зелїзницях.** З днем 15 грудня с. р. зміняє ся незначно розклад їзди особових поїздів на шляхах всхідно-галицких зелїзниць льокальних: Тернопіль-Копичинцї, Чортків-Заліщики, Вигнанка-Скала і Тересин-Іване пусте. Зміни заміщені суть в дотичних додатках стїнних і кишеневих розкладів їзди.

— **Рада надзираюча ц. к. управ. галицкого акц. Банку гіпотечного** ухвалила на засїданю дня 14-го с. м. виплату купона січневого від акций Банку, платного дня 1 сїчня 1904 по 20 корон від штуки.

— **Вербованє робітників рільних до Юкатану.** Як доносять з поважних жерел, має ся розпочати вже в найблизшім часї вербованє рільних робітників з Австриї на півостров Юкатан в Мехіку. Треба як найсильнїйше перестерігати населенє перед агентами еміґрацийними, бо кліматичні відносини на тім півострові суть для Европейцїв просто убийчі, а особливо сего року лютить ся там жовта пропасниця в страшний спосіб.

— **О поправу долї.** Видїл філїї товариства почтових урядників у Львові повідомляє, що згідно з ухвалами недавно відбувшого ся віча почтових урядників, вислав оногди на руки польского Кола у Відни мемориял, в котрім представив невідрадне положенє почтових урядників в Галичинї, і їх бажаня в напрямі поправи своєї долї.

— **Огнї.** Від Ярослава пишуть: Грізний пожар вибух дня 12 с. м. о годинї 5-ій рано в Сурохові, ярославского повіта, у селянина Кабана. Огонь знищив хату і господарскі будинки. На щастє пожар завчасу спинено. Шкода виносить до 2000 корон і була обезпечена в „Днїстрі". Причина пожару імовірно неосторожність. — Дня 5 с. м., в ночи на суботу, погоріло з незвістної причини в селї Кліщівна коло Фирлїєва, рогатиньского повіта, 13 найзаможнїйших господарів. Трох людий тяжко попекло ся в огни, а згоріло 5 коний і 7 штук рогатої худоби. Шкода виносить звиш 20.000 корон і була лиш в малій части обезпечена; 75 душ лишило ся без хлїба і одежи, а 40 штук худоби без паші.

— **Станиславівскє товариство руских женщин** уряджує дня 19 с. м. (в суботу) вечерницю сьв. Николая в Рускій Бесїдї (площа Франца-Йосифа). В проґраму входять декламациї, сьпіви, гра на фортепіянї і скрипцї, образ живих осіб і роздача дарунків сьв. Николаєм. По роздачі дарунків дїтвори будуть гри товарискі. Видїл спроводив з товариства педаґоґічного книжочки, котрі буде можна дістати від четверга о 6 год. вечером на Бесїдї. Вступ без взгляду на вік 40 сот. Добровільні датки приймаємо з подякою. Буфет у власнім зарядї. Початок точно о 4 год. пополудни. Дарунки просимо присилати перед 4 годиної до Рускої Бесїди.

— **Гарні посли.** З Будапешту доносять: Комісия для посольскої нетикальности покінчила свої наради в справі видачі судам кількох послів. Ухвалено видати на жадане прокураториї: пос. Уґрона з причини обманьства. Він вибрав з каси щадничої вексель на 200.000 кор. з підписами своїм і жінки, а вложив иньший вексель лише зі своїм підписом; — посла Чавольского, обжалованого о спроневіренє трех векслів на 17.000 кор., зложених у него в депозитї; — пос. Непі'ого, обжалованого о дефравдацию 600.000 кор., які взяв від свого клієнта на его справи, а ужив на свої цїли; — пос. Янковича, котрий взяв до дому у одного з пештеньских ювілєрів дорогоцїнности і мав за них заплатити або їх звернути, а тимчасом не сповнив нї одного нї другого; пос. Еитвеша за сфальшованє книжочки каси щадничої на 7.200 кор. і спроневіренє 10.000 кор.: — посла Люца, засудженого за підбурюванє на рік вязниці, якої задля вибору послом не відсидїв.

— **За дефравдацию.** В суботу покінчила ся в Празї карна розправа против урядників задаткової каси ім. сьв. Вячеслава. Оголошений вирок засуджує бувшого президента каси кс. Дрозда і б. директора Вячеслава Когута на 7 лїт тяжкої вязниці з постом; б. касиера Герцїка на два лїта тяжкої вязниці, а б. бухгальтера Пеклендера на 13 місяцїв тяжкої вязниці. Ревідентів Ґрінвальда і Білї'ого увільнено.

— Ну, ось і добре, так треба! Дївчина хочби й яка, а до того дурна, звістна річ. Так я ему скажу: Вам, старий, треба до Опанасів сватів слати, там хрестна матя, як она дївчинї порадить, так буде.

— Требаж менї іти, бо той чоловік чекає і погостити-ж его треба. Приніс з собою пів лїтра, требаж і ему купити. І ще би до Опанасів забігти, порадити ся. Ти сирота, треба тобі помогти, а хтож поможе, як не добрі люди. Оставай здорова!

— Ідїть здорові! — відповіла Уляна. Провела Парашку на подвірє, постояла, аж она зайшла до сусїдної хати і вернула до себе.

Нинї вже не можна було іти на вечер до Опанасихи, бо там може буде яке балаканє, то лїпше не чути. Завтра субота, завтра прийдуть свати, то тодї пришлють по неї, щоби перепила горівку.

Що всї дївчата скажуть, що она віддає ся, і то з чужого села хлопець, а такий як мальований! То будуть завидувати! Вже від завтра всї весїльні піснї в цїлім селї будуть по вечерницях і на поли співати на еї імя.

Але треба якось прибрати ся до того хорошого хлопця. Нинї з вечера треба голову змити лугом і позаплїтати коси і надїти чисту сорочку, щоби завтра не видко було, що прибрала ся сьвіжо до сватів.

Тимчасом стала прясти в хатї, заки луг зробить ся і гадала, як приподобати ся хорошому, чорнявому хлопцеви.

О Стефанї не згадала нї разу.

Три тиждні пізнїйше при копаню бараболь на двірскім поли дївчата і старші жінки розмавляли живо про послїдні події.

Економ покрикував від часу до часу, видячи, як мотики опирали ся бездїльно о землю, а дївчата обернені до себе голосно розмавляли.

— Гей там, дївчата — кричав — прийшлась тут стояти одна з другою? Що, ти, дармо робиш, що будеш менї тут молоти язиком? Буде того балаканя, бо з язика лише тороки лишать ся, то чим будеш їсти? — докінчив лагіднїйше, радий з власного дотепу.

А дївчатам також сподобав ся економский дотеп, бо засьміяли ся, а котрась відважнїйша відозвала ся:

— Овва! Коби лиш було що? Ану спробуйте дати цукорків, чи не дамо ради.

Але економ видко нерадий, що дївчина публично пописувала ся своєю сьмілявостю супротив него, крикнув знов острїйше:

— Диви, яка ласа на цукорки! Не для пса ковбаса; ти нинї і на хлїб не заробиш таким копанем, не лише на цукорки.

— Або ми від міри копаємо, чи що? А сила не на один раз нам потрібна — відозвала ся вже обиджена.

— Она, прошу пана, так зґуляла ся на весїлю у Уляни, що вже й сили нема робити — пояснила сьміючи ся друга.

— Ой, яке там весїлє; горе менї! — воркнула згірдно тамта.

— Чому! От, весїлє як у сироти! А тобі лиш заздрість, що не твоє весїлє і не твій той чорнявий молодий.

— Ой, велике щастє! Є чого завидувати. Двірский наймит, без ґрунту, без хати, служить за фірмана за ординарию! Велика річ!

— Але за те хороший! — засьміяла ся инша.

— Що з тої краси, коли мовчить як Нїмець, як сидїли за столом, то не промовив до неї нї разу і не поглянув навіть в ту сторону. Десь в лїсї виріс, чи що, не знає, як до свого обізвати ся.

— А той его тато, то так як нянька водив его і учив.

— Ей, що то шкодить, ще молодий, то несьмілий. Як котрий дуже до говореня цїкавий, то й до битя буде цїкавий.

— О, то кождий зуміє. На те він чоловік — відозвала ся котрась молодиця. — Як варта, то треба й набити, а відтак пожалувати. Таке вже право на сьвітї.

— Бите не шкодить — вмішав ся економ. — Не знаєте приповідки: „давай коневи оброку а батога не жалуй". Так і бабі, аби хлїба і до хлїба не хибувало їй, а від битя лихо еї не вхопить.

— Правду кажете — завмітила инша стара жінка. — Що чоловік часом ударить, то чейже не чужий, не зїсть — а розуму научить.

Дївчата були більше віднодумні.

Не годили ся з поглядами старших жінок на необмежену власть мужа, але треба їм вибачити; звістно молоді. Повідають ся, то й притихнуть.

Тимчасом Уляна працювала вже на своїм новім господарстві. Лише що далеко менше чула ся у себе, як давнїйше дївчиною в своїй хатї.

Муж майже не відзивав ся до неї; впрочім цїлі днї був при роботї в дворі, разом з вітцем; приходили вечером змучені і клали ся спати по вечери, яку їм окремо подавала стара. Обід носила їм в двійнятах також стара, видко не довіряючи синовій, чи сама не над'їсть по дорозі страви, бо она була инакше приладжена для мужчин і молодших дїтий як для женщин, до котрих крім свекрухи і Уляни належала ще найстарша дочка Мотря.

Варенє страви, то почесна робота кождої господинї, належала до старої свекрухи. Невістка і дочка помагали їй, носячи воду, дрова та помиваючи посуду. Они доїли корову по черзї, кормили безроги, а впрочім ходили на цїлий день на заробок, а вечерями пряли.

Ключ від комори був також в руках свекрухи, а від часу як скриню з виправою Уляни сховано до комори, властителька вже не бачила своїх скарбів. Лишила їй свекруха на зміну одну сорочку і спідницю, дві запаски і хустку і тим мусїла обходити ся. Ключ носила стара привязаний при спідници і не випускала его навіть в ночи.

Так минуло кілька тижднів від весїля. Прийшла Пречиста, що випадала в суботу. Старий Клим з сином, користаючи з двох днів

— **Самоубийство.** З Коломиї доносять, що в неділю дня 6-го с. м. відобрав собі там житє вистрілом з револьвера 29-літний поручник 24-го полку піхоти Ернест Ленк. Тіло самоубийника перевезено до родинного гробу в Чехії. Причиною самоубийства мали бути довги.

— **Найбільший дворець на сьвіті** має бути побудований в Липску в Саксонії. Будова буде коштувати 130 міліонів марок, т. є. близько 160 міліонів корон і потреває 12 літ.

— **Зелізничі катастрофи.** В Данії коло стациї Фредекісборґ наїхали вчера на себе два особові поїзди. Чотири особи потерпіли тяжкі скалїченя, шість лекші. — Коло міста Кордови в Ішпанії вискочив поїзд із шин. Погибло 14 осіб, а богато єсть тяжко ранених.

— **З Товариства „Просьвіти.“** Справоздане з діяльности гол. Виділу за місяць падолист 1903 р. Головний виділ віддбув в падолисті с. р. чотири засіданя, на котрих порішив: 1. Видати за грудень с. р. розвідку про Лисенка, написану проф. Ф. Колесою, яко присьвяту Лисенкови від товариства; — 2. Приняти до відомости, що календар товариства за рік 1904 вже вийшов і установлено ціну за него 1 К; — 3. Принято до відомости справоздане з загальних зборів філії в Теребовли і з отвореня філії в Яслі; — 4. В цїли піднесеня діяльности читалень і філій поміщувати від часу до часу відповідні відозви в книжочках членских і видати і розіслати реґулямін для філій та переводити через своїх делеґатів люстрацию філій; — 5 Приняти до відомости, що до 16 падолиста с. р. прийшли річні справозданя з 525 читалень; — 6. Вислати представлене до Намістництва в справі виключного заряду фундациєю бл. п. Михайла Спожарского; — 7. Вручити Вп. Миколї Лисенкови адрес і вінець, до чого упрошено Вп. П. П. посла Ю Романчука, Д ра Костя Левицкого і Впр. о Александра Темницкого; — 8. Принято 77 нових членів — від початку року 1078.

— **З Комарна.** В неділю дня 20 грудня 1903 відбудуть ся о 4 год. по полудни Збори „Братства сьв. О. Николая“ в льокали двірницї На порядку нарад: 1. Отворене зборів. 2 Справоздане виділу за р. мин. 1903. 3. Справоздане комісиї шконтруючої. 4. Вибір нового виділу і комісиї шконтруючої.

— **Заходом кружка жіночого в Стрию** відбудуть ся в навечеріє сьв. Миколая в великій сали „Народного дому“ Сьвято-Николаївскі вечерницї для чемних менчих і старших діточок. В програму входять сьпіви, дитинячі забави, представлене комедийки „Покарана лож“ відограної дітворою і роздача дарів сьв. Николаєм. Родичі маючі намір обділяти діти дарами зволять дари ті, добре опаковані і четко заадресовані, зложити того дня на руки сторожа касинового. Початок о годині 5-тій. Вступ від особи 40 сот.

— **Анґлійска королева в огни.** З Льондона доносять, що оногди рано вибух пожар в королівским замку Зендрінґем в спальни двірскої дами, міс Кнос. Огонь розширив ся неначе під подувом вітру і дістав ся до сусїдної комнати, де спала королева Александра. Двірска служба пробуджена трівожним голосом звона збігла ся на місце катастрофи і з нараженєм житя змогла уратувати королеву, що вже була зімліла, а опісля огонь загашено.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Галицко-угорский звязок зелїзничий: З днем 1 січня 1904 увійде в житє на місце тарифи часть II. зшитка 4 додаток тарифовий часть II.

Телеграми.

Відень 15 грудня. Члени Палати панів відбули вчера по полудни нараду і ухвалили вибрати дра Ґавча президентом австрийскої Делеґациї.

Відень 15 грудня. Fremdenblatt доносить, що сегорічний буджет мін. війни буде ледви о яких 100.000 К висший як торічний, а в нїм буде містити ся позиция 15 міліонів на нові пушки.

Прага 15 грудня. Бувший міністер для Чехії Ржезек, кандидує о мандат опорожнений по пос. Брзораді.

Київ 15 грудня. Політехніку на приказ правительства замкнено.

Льондон 15 Тіло Спенсера спалено вчера в крематориї в Больверс Ґрін а урна з попелом має бути уставлена у Вестмінстері.

сьвят, сиділи на присїі під хатою. Жінки пішли на оріхи.

— Слухайно-но Іване — відозвав ся Клим до сина — пора би вже якийсь лад зробити з твоєю молодицею. Говорив мені старий Прокіп, що той Гнат, що єму жінка недавно померла, хоче присилати до нашої Мотрі, але сказав, що инакше ні, лише або дві корови, або пятьдесят рублів, щоби мала. — Ти знаєш, що мені на одну осінь два весїля годі справляти, я ось і так всьо наперед вибрав — а дївчині другий раз таке щастє не лучить ся. Треба би порадити. Я оженив тебе, тепер ти старший брат, тобі треба віддати сестру.

— А я звідки возьму? За тих десять пальців? Було мене не женити, я не просив. На лиха мені того рудого чорта? — воркнув Іван злістно.

— Диви на него, який цікавий! „Рудий чорт“! А щож ти гадаш, що я до твоєї чорнобривої Настї буду посилати? Щоби сорому набрати ся, щоби сватів костуром випросили? Що ти за нею по вигонї як скажений бігаєш, а она до тебе скалить зуби — то гадаєш, що такий богатир дасть єї тобі? Як раз він для тебе одиначку вигодував! Гадаєш, що я не бачу, як ти до своєї слова не промовиш, а з тамтою коло кирниці розговори ведеш? І що з того буде? З тамтою не будеш жити, лише з тою.

— З тамтою не буду, але й з тою не буду. Ви мене силою оженили, воля ваша — але я й духу єї стерпіти не можу. І не силуйте мене дармо, бо всьо покину і піду в сьвіт, куди очи понесуть.

Старий поглянув з під лоба на сина. Іванови недобре сьвітили ся очи. Може зробити, як каже, а відтак що? Ціла робота ні на що. Постановив не дражнити.

— Ну, як собі знаєш; жий з нею, не жий — не моя річ! то твоя жінка, можеш хоч і забити єї, я не маю права мішати ся. Але ти взяв єї, а я тільки на то весїлє утратив ся, нехай же з того хоч користь буде, нехай она у нас дармо хлїба не їсть. Мати ще сама здужає робити, нас двох молодих в хаті не треба. Мотрю треба віддати, доки лучає ся. Їй не легко таке щастє найти, сам знаєш.

І правда, Іван памятає, як два роки тому Мотря часто бігала до ліса, то на ягоди, то на грибы, скалила зуби до молодого побережника; бувало наші дївчата і жінки без квіту анї не сьміли показати ся в лїсї, зараз обдер, ягоди з горнцем потовк, гриби потоптав, а їй нїчого; „таке має щастє“ — говорили в хаті. Скінчило ся зле то щастє. Тато ціп на нїй поломив, Іван також не жалував руки і посторонка. Добре, що мати, трохи знала і порадила щось, що не було більшої біди, але все люди знають, взяли на язики і тепер вже хиба лиш вдовець возьме єї. Мусить іти на чужі діти, а й то ще треба доплатити.

— Ну, щож синку, правда? Треба щоби ти поговорив зі своєю. Она твоя жінка, то єї хата і ґрунт також твої; треба продати. Буде чим і весїлє справити і Гнатови дві корови для Мотрі дати. Готівкою не дали, бо лекше сховає, а відтак буде їй дорікати або ще й наженє з хати — а корови, то кождий буде видїти, як за нею приведуть. Поговори з нею, синку, ось при сьвятій недїли; можна би пійти і найти купця на ту латку огорода і ту стару буду. Она з тобою сидить, то на що їй своя хата? Щоби мала де утікати, як їй що у нас не сподобає ся?

— Я з нею не буду говорити; нехай єї чорт — воркнув Іван.

— А якже буде? Ти єї чоловік, ти до неї маєш право і до єї хати і до всього.

— Але говорити не буду! Говоріть про мене самі, як хочете. Менї анї она непотрібна, анї єї хата, щоб она згоріла!

З лютостию навіть гадав о тій хаті, котра, як бачив, була головною принадою для вітця, що взяв єї властительку за невістку. Не відозвав ся більше до вітця, вийшов до хати і положив ся спати.

(Дальше буде).

Надіслане.

Вп. Панове Господарі!

Купуйте від христиан краєві вироби а то добрі **Млинки** до чищеня збіжа з движимими ситами „Нового моделю“, широкі 24 цалів, в ціні 25 до 30 і 35 зр. — **Плуги** до ораня, котрі орють на якій небудь колїсницї, по 10 зр. і висше. — **Колїсниці** до плугів сильно оковані по 6 і 7 зр. — **Плужки** до підгортаня бараболь цїлком зелїзні по 8, 10, 12 і 15 зр. — **Значники** чотирорядові сильні, оковані, до роблення знаків на ряди під бараболї по 5 зр. — **Рала і Гаки** до зрушування ріллї і витяганя перею по 10 і 12 зр. — **Січкарнї** всякого рода по 26, 30 і 36 зр. **Млинки або жорна** до меленя збіжа на муку, корбові з двома каменями, цїлком зелїзні по 40 і 50 зр. — Всякі молотїльні доставляю також по низьких цїнах. — Вироби суть власні і випробовані. Поручаюсь дальшій ласкавій памяти і замавляти прошу під адресою:

Іван Плейза
в Турцї під Коломиєю.

Тепер скажу, як робить ся замовлене на ріжні знаряди. Декотрі П. Т. господарі хотїли би собі замовити і спровадити деякі знаряди, але не знають в який спосіб. Робить ся так, що купує ся почтову картку кореспонденцийну за 2½ кр. і пише ся так: Вп. П. Прошу менї надіслати: плуг за 10 зр., млинок за 30 зр., січкарню за 26 зр., або що иншого, за цїну ту а ту, під поданою адресою. (Тут виписує ся четко імя і назвище, місце замешканя, почта і стация зелїзниці). Гроші зложу при відборі знаряду з зелїзниці, (або пересилаю переказом). — Адреса до мене:

Іван Плейза
в Турцї під Коломиєю.

Галя авкцийна

Львів, пасаж Миколяша

приймає всякі предмети вартістні, як дорогоцінности, обставу, оружия, дивани, фортепяни і взагалі діла штуки і старинности.

Вистава отверта цїлий день від 9-тої години рано до 7½ вечером.

Вступ вільний.

Лїцитациї два рази тиждново, в понедїлок і в четвер.

Контора виміни

ц. к. управ. галиц. акц.

Банку гіпотечного.

купує і продає

всї папери вартістні і монети

по найточнїйшім курсї дневнім, не числячи нїякої провізиї.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасїки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о медї варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч **Іванчани.**

Антика в Королївцї

поручає

В. АЛЄРГАНДА

АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗЇЛЯ.

Зїля тї, витворювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зїля, груднї сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами Наслїдком того они просто неоцїнені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зїль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пе ся в лїтнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Ц. к. управ. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

подає до відомости

що всї видані центральним Заведенєм у Львові находячі ся в обігу

4½% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го жовтня 1903

по 4% з 90-дневним виповідженєм

а всї зістаючі в обігу

4% касові асиґнациї

опроцентовані будуть

почавши від дня 1-го вересня 1903

по 3½% з 60-дневним виповідженєм

Львів, дня 24 червня 1903.

Дирекция.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тажднєвника ілюстрованого“ До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция

Дуже величавий

образ комнатний

представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

Антона Хойнацкого

Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).